

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНОГО ДОСТУПУ ДО НАУКОМЕТРИЧНОЇ СИСТЕМИ GOOGLE SCHOLAR ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У статті висвітлено проблему використання міжнародних наукометричних баз даних для здійснення моніторингу впровадження результатів науково-педагогічних досліджень, а саме їх оприлюднення та розповсюдження. Описано актуальність використання мобільних версій міжнародних наукометричних систем, що функціонують у відкритому доступі та необхідність використання мобільних версій таких систем під час навчання в аспірантурі. Виділено переваги використання міжнародної пошукової наукометричної платформи Google Scholar у науково-дослідницькій діяльності та здійснення моніторингу впровадження результатів науково-педагогічних досліджень, в тому числі необхідність використання мобільної версії системи Google Scholar науковцями в аспекті розвитку технологій мобільного навчання. Проаналізовано основні переваги використання мобільної версії Google Scholar в науково-педагогічних дослідженнях.

Ключові слова: Google Scholar, мобільний доступ, моніторинг.

Вступ. Процеси глобалізації, інформаційна революція, запровадження в багатьох сферах нанотехнологій кардинально змінили вимоги до фахівців усіх рівнів, особливо до наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. У зв'язку з цим особливою актуальністю набуває питання підготовки кадрів вищої кваліфікації з використанням інформаційно-комунікативних технологій з метою формування у них професійних компетентностей необхідних для проведення якісних науково-педагогічних досліджень (НПД) та моніторингу оприлюднення, розповсюдження та використання результатів цих досліджень.

Володіння інформаційно-комунікаційною компетентністю є необхідною умовою успішного навчання як в аспірантурі, так і для навчання впродовж життя, професійного розвитку та застосування можливостей використання ІКТ у науковій та професійній діяльності науковця в умовах сучасного інформаційного суспільства.

Важливим чинником формування ІК-компетентності майбутнього доктора філософії – є використання у їх науково-дослідницькій діяльності сучасних засобів ІКТ, зокрема хмарних технологій, що представлені міжнародними наукометричними базами даних як web-орієнтованими ресурсами і сервісами, що є засобами оприлюднення та розповсюдження результатів НПД. Згідно вимог Міністерства освіти і науки України до захисту прийматимуться тільки ті дисертаційні роботи, результати яких опубліковані щонайменше в одному з міжнародних наукових фахових видань або у вітчизняному фаховому виданні, включеному до міжнародних наукометричних баз даних [1].

Із стрімким розвитком мобільних технологій, можливість навчатися будь-де і будь-коли стає загальною тенденцією життя людини в інформаційному суспільстві. Актуальним стає використання мобільних додатків та мобільних версій ІКТ у науково-освітньому інформаційному просторі та постає проблема мобільного доступу до відкритих електронних освітніх систем, в цілому, і до наукометричних систем як засобів моніторингу оприлюднення та розповсюдження результатів науково-дослідницької діяльності.

Нині все більше науковців усього світу користуються міжнародною наукометричною базою даних, що функціонує у відкритому доступі – Google Scholar (GS).

Метою дослідження є опис можливостей мобільного доступу до сайту наукометричної платформи Google Scholar для моніторингу оприлюднення та розповсюдження результатів НПД науковців.

Виклад основного матеріалу дослідження. У світі глобальної інформаційної революції для науковця постає необхідність отримувати якісні та кількісні дані про сучасну науку, здійснювати моніторинг впровадження (оприлюднення та розповсюдження) власних та актуальних результатів науково-педагогічних досліджень та швидко ділитись власними науковими доробками. Кількісні оцінки базуються на опублікованих даних та патентній інформації: числі публікацій, аналізі частоти їх цитованості (індексі цитування), індексі Гірша, імпаکت-факторі наукового журналу, в якому роботи опубліковані та ін..

У роботі [2] під моніторингом впровадження результатів науково-педагогічних досліджень (НПД) розуміють процес регулярного відстеження результатів і характеру виконання певних етапів науково-педагогічних досліджень та впровадження їх результатів у освітню і науково-педагогічну практику. Цей процес передбачає збирання і зберігання відомостей – встановлених кількісних та якісних показників, що

характеризують перебіг виконання й впровадження результатів науково-педагогічних досліджень, їх аналітичне опрацювання з метою визначення обсягів і характеру оприлюднення, розповсюдження та використання наукової продукції, створеної протягом проведення таких досліджень.

Основними показниками такого моніторингу, параметри яких доцільно визначати з використанням відкритих web-орієнтованих систем, є:

- 1) кількість опублікованої (виготовленої) продукції за темою НПД, що підтверджується наявністю повнотекстових електронних версій (копій) продукції, розміщених в ІКМ з web-доступом;
- 2) кількість web-орієнтованих ЕОР за темою дослідження, що підтверджується наявністю web-адрес ресурсів та можливістю забезпечити web-доступ до їх основних компонентів;
- 3) кількість переглядів або завантажень електронних версій (копій) наукової, науково-виробничої, навчальної, довідкової продукції за темою НПД, розміщених в ІКМ з web-доступом;
- 4) кількість звернень (відвідувань) за мережними адресами web-орієнтованих ЕОР, що створені в межах дослідження та вважаються проміжними або кінцевими результатами такої роботи;
- 5) рейтинг сторінок web-орієнтованих електронних ресурсів, що створені в межах НПД та вважаються проміжними або кінцевими результатами такої роботи;
- 6) кількість публікацій про результати НПД у вітчизняних та зарубіжних фахових виданнях, включених до міжнародних електронних наукометричних та реферативних баз даних, зокрема тих, що передбачають визначення імпаکت-фактора видань;
- 7) кількість цитувань (посилань) публікацій за результатами НПД у вітчизняних та зарубіжних наукових, науково-виробничих, навчальних, довідкових, періодичних фахових виданнях;
- 8) індекси цитування продукції виконавців науково-педагогічного дослідження, опублікованої за темою НПД;
- 9) кількість зареєстрованих користувачів web-орієнтованих ЕОР, що створені в межах НПД та вважаються проміжними або кінцевими результатами такої роботи;
- 10) оцінки експертів, користувачів, їхні відгуки та опис успішного досвіду впровадження продукції НПД за підсумками опитувань, проведених з використанням web-орієнтованих сервісів і ресурсів мережі Інтернет [2].

Використання наукометричних баз даних як web-орієнтованих засобів моніторингу оприлюднення та розповсюдження результатів науково-педагогічних досліджень повністю підтримує 6-10 показники зі списку орієнтованих показників моніторингу впровадження результатів НПД.

Наукометричні бази даних – це бібліографічні і реферативні бази даних, що є інструментом для відстеження цитованості наукових публікацій, а також пошукові системи, що формують статистику, яка характеризує стан і динаміку показників затребуваності, активності та індексів впливу діяльності окремих вчених і дослідницьких організацій. Такі наукометричні бази даних містять наукові статті зі збірників наукових праць, матеріалів конференцій, наукових періодичних фахових видань тощо.

Передумовами використання наукометричних баз даних у науково-дослідницькій діяльності є:

- відкритий доступ;
- якість наукових матеріалів;
- різноманітність контенту, що передбачає різні можливості його використання в науково-дослідницькій діяльності;
- моніторинг впровадження результатів наукових досліджень з актуальної для дослідника тематики;
- можливість розповсюдження та оприлюднення власних наукових доробків;
- комунікація науковців з усього світу.

В усьому світі чимало компаній і організацій розробляють наукометричні платформи для розгортання на них бібліографічних та реферативних баз наукових публікацій, хоча не всі дозволяють використовувати власні наукометричні бази даних безкоштовно. Нині є велика кількість міжнародних наукометричних баз даних (інформаційно-аналітичних систем цитування): Google Scholar (GS), Web of Science, Scopus, Web of Knowledge, Astrophysics, BASE, Index Copernicus, Scholarometer, PИИЦ, PubMed, Mathematics, Microsoft Academic Search, Chemical Abstracts, Springer, Academia.edu, GeoRef та ін..

Найавторитетнішими для науковців з існуючих міжнародних наукометричних баз даних, індекси цитувань яких визнаються в усьому світі, є "Web of Science" і "SciVerse Scopus". Журнали, що індексуються цими інформаційно-аналітичними системами, офіційно визнаються Вищою атестаційною комісією України. Але Web of Science і Scopus є платними ресурсами, тому далеко не всі дослідники, наукові організації або вищі навчальні заклади можуть собі дозволити недешеву підписку на доступ до них. Серед дослідників усього світу актуальним стає використання міжнародних наукометричних систем, що функціонують у відкритому доступі. Найпопулярнішою з таких систем є пошукова наукометрична база даних Google Scholar (GS).

Останнім часом спостерігається стрімкий розвиток мобільних інформаційно-комунікаційних технологій. Використання таких мобільних технологій у НПД відображає сучасні тенденції освіти та

забезпечує постійний доступ до електронних освітніх ресурсів у будь-який час і в будь-якому місці. Перед сучасним дослідником постає необхідність використання мобільного доступу до освітніх відкритих електронних систем. У роботі [3: 142] проаналізовано мобільний доступ до електронної бібліотеки НАПН України, що зростає порівняно з минулим роком за допомогою аналітичної системи Google Analytics. Ця система використовує анонімний ідентифікатор, пов'язаний із телефоном клієнта. Його призначення – запам'ятовувати, якими програмами користувався власник пристрою. Так 53 % користувачів відвідували електронну бібліотеку з мобільної операційної системи Android, 21 % – iOS, 21 % – з інших мобільних операційних систем. А також описано, що і до відкритого електронного журнального фахового видання "Інформаційні технології в освіті та науці" з року в рік зростає доступ з мобільних пристроїв. Це означає, що також зростає доступ з мобільних пристроїв до міжнародних наукометричних пошукових систем, що функціонують у відкритому доступі.

Під *мобільним доступом до міжнародних наукометричних систем* розуміємо доступ користувача до цих систем за допомогою мобільних Інтернет пристроїв. В. Ю Биков визначає мобільні Інтернет пристрої як компактні пристрої індивідуального використання, формфактор яких передбачає можливість для Інтернет-користувача переносити такі пристрої в процесі здійснення власної ІК- діяльності і використовувати пристрій, "тримаючи його при собі" (постійно або за необхідності) [4].

Використання можливості мобільного доступу до міжнародних наукометричних баз даних є особливо актуальним під час навчання в аспірантурі. Відповідно до абзаців 2, 3 частини 6 статті 5 Закону України "Про вищу освіту" [5] особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі (ад'юнктурі). Для здійснення якісних НППД під час навчання в аспірантурі постає потреба використання технологій мобільного навчання – нових технологій навчання, що базуються на інтенсивному застосуванні сучасних мобільних засобів зв'язку та інформаційних технологій.

Триус Ю. В. вважає, що мобільне навчання, з одного боку, є різновидом дистанційного навчання, а з іншого – навчанням з використанням ІКТ, але у порівнянні з цими видами навчання мобільне навчання надає суб'єкту, що навчається, більшу кількість "ступенів вільності" – вищу інтерактивність, більшу свободу руху, більшу кількість технічних засобів для навчання [6].

Як зазначає Н. В. Рашевська, мобільне навчання є новою освітньою парадигмою, на основі якої створюється нове навчальне середовище, де студенти можуть отримати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час та в будь-якому місці, що робить сам процес навчання всеохоплюючим та мотивує до безперервної освіти та навчання протягом усього життя [7: 296].

Використання мобільних технологій відкриває нові можливості для навчання, особливо для тих, хто живе ізольовано або у віддалених від освітніх центрів місцях, постійно подорожує і стикається з труднощами в межах традиційного навчання.

За результатами анкетного опитування аспірантів Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України (травень 2015р), усі аспіранти використовують наукометричні бази даних, в основному наукометричну пошукову систему Google Scholar, у власних науково-педагогічних дослідженнях, 25 % опитуваних використовують у своїх дослідження мобільні версії міжнародних наукометричних систем, що функціонують у відкритому доступі (див. рис. 1).

Рис. 1. Результати анкетного опитування щодо використання системи Google Scholar аспірантами ІТЗН НАПН України

Зараз є багато мобільних версій міжнародних наукометричних систем, що функціонують у відкритому доступі. Найпопулярнішими серед них є мобільні версії наукометричної системи, що є також і соціальною мережею – Academia.edu, бібліографічної системи Mendeleу, пошукової наукометричної системи Google Scholar. До уваги слід взяти і універсальні пошукові наукометричні мобільні додатки для Android – Scholar Droid та Academic, що здійснюють пошук наукових публікацій на базі наукометричної системи Google Scholar. На рис. 2 зображено копії зображень сторінок мобільних версій наукометричних систем Mendeleу, Academia.edu та мобільного додатку Scholar Droid.

Рис. 2. Копії зображень головних сторінок в мобільній версії наукометричних систем Academia.edu, Scholar Droid, Mendeley.

Для моніторингу впровадження результатів науково-педагогічних досліджень у підготовці докторів філософії та для науковців загалом, вважаємо доцільним обрати найпопулярнішу у всьому світі і в Україні наукометричну систему, що знаходиться у відкритому доступі – Google Scholar. Використовуючи хмарні сервіси системи Google Scholar дослідник отримує актуальні відомості про розвиток цікавої для нього галузі знань, формує перелік власних наукових публікацій, які репрезентують його як науковця, має можливість цитувати важливі для нього наукові роботи та обчислювати наукометричні показники [8].

Основними перевагами системи GS є:

- відкритий доступ, що дозволяє використовувати усі сервіси системи під час власних наукових досліджень;
- зручний інтерфейс для пошуку наукової літератури, з можливістю задання параметрів пошуку, сортування та перегляду наукових публікацій;
- індексування української та російської наукової періодици;
- багатомовність;
- можливість миттєвого посилання на наукові статті та обчислення власного індексу цитування;
- можливість розповсюдження та оприлюднення власних наукових публікацій у наукометричному профілі науковця;
- мобільний доступ до сайту GS, що дає можливість аспірантам навчатись у зручний для них час та у будь-якому місці та ін.

Ще однією перевагою використання GS серед українських науковців є те, що на її платформі функціонує вітчизняна інформаційно-аналітична система "Бібліометрика української науки" (<http://www.nbu-viap.gov.ua/bpnu/>). "Бібліометрика української науки" призначена для надання суспільству цілісної картини стану вітчизняного наукового середовища, представлення його галузевої, регіональної та відомчої структури. До системи включено понад 2 тис. бібліометричних портретів учених і кілька десятків профілів журналів і підрозділів установ, а також розроблено алгоритмічно-програмний інструментарій аналітичних обчислень [9]. Інформаційні ресурси системи формуються, серед іншого, шляхом опрацювання: створених науковцями на платформі GS бібліометричних профілів, які ще містять вивірену ними інформацію про результати публікаційної діяльності. Це є важливим в проведенні науковцями моніторингу впровадження наукової продукції. Використання GS науковцями повністю підтримує 6-9 показники моніторингу впровадження результатів НДР [1], а саме дозволяє визначити кількість публікацій про результати НДР у вітчизняних та зарубіжних фахових виданнях, включених до міжнародних електронних наукометричних баз даних, кількість цитувань (посилань) публікацій за результатами НДР у вітчизняних та зарубіжних наукових, науково-виробничих, навчальних, довідкових, періодичних фахових виданнях, індекси цитування продукції виконавців науково-педагогічного дослідження, опублікованої за темою НДР, оцінки експертів, користувачів через цитування та підписку на наукометричний профіль дослідника.

Із розвитком мобільних технологій є необхідність використання мобільної версії наукометричної системи GS серед науковців. Звичайно, сучасні мобільні браузері дозволяють переглядати і звичайні, неадаптовані сайти на екрані мобільного пристрою, проте розробники Google Scholar передбачили недоліки такого перегляду, на мобільних пристроях, що функціонують на операційних платформах Android, Windows, iOS. Мобільна версія системи автоматично налаштована на доступ з мобільних пристроїв, що функціонують на цих платформах. Для початку використання системи GS необхідно просто ввести у полі браузера запит web-сайту *scholar.google.com*, в результаті чого користувач матиме змогу відразу ж користуватись мобільним інтерфейсом системи. Передбачено також можливість використання системи мобільним браузером Opera через розширення Google Scholar Adder, що адаптує роботу із сайтом системи через ті мобільні пристрої, що функціонують на інших операційних системах.

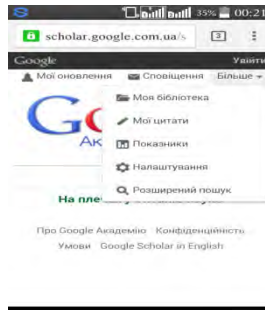

Рис. 3. Копія зображення головної сторінки мобільної версії Google Scholar

Мобільна версія Google Scholar надає користувачам майже усі сервіси, що й повна. Перелік частини хмарних сервісів, можна знайти в верхній частині інтерфейсу, натиснувши на посилання "Більше", де також розміщено сервіс *Розширеного пошуку* для зручності використання. На рис. 3 зображено результат перегляду головної сторінки мобільної версії сайту Google Scholar та її сервісів.

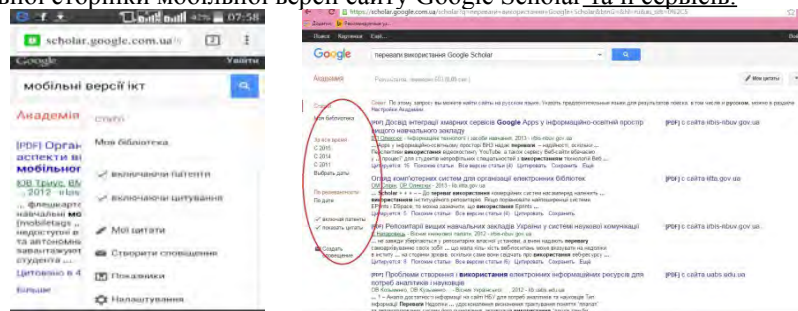

Рис. 4. Порівняння копій зображень сторінки меню сервісів мобільної та повної версій Google Scholar

У мобільній версії системи адаптовано для використання сервіси GS, що дозволяють здійснювати сортування, пошук та аналіз наукової продукції, а також сервіс "Показники", що дає змогу якісно оцінити стан сучасної науки в усьому світі. На рис. 4 представлено порівняння копій зображень сторінки мобільної та повної версії системи, що включають ці сервіси.

Наукометричні показники нині є важливими для науковця, адже дозволяють побачити на скільки актуальними та важливими є результати його наукових досліджень. Наукометричний профіль науковця в системі GS дозволяє репрезентувати власні наукові доробки, обчислювати індекси цитування та додавати співавторів наукових робіт. На рис. 5 представлено порівняння копій зображення сторінок наукометричного профілю відомого дослідника в області ІКТ в освіті Спіріна О. М. в мобільній та повній версіях системи GS.

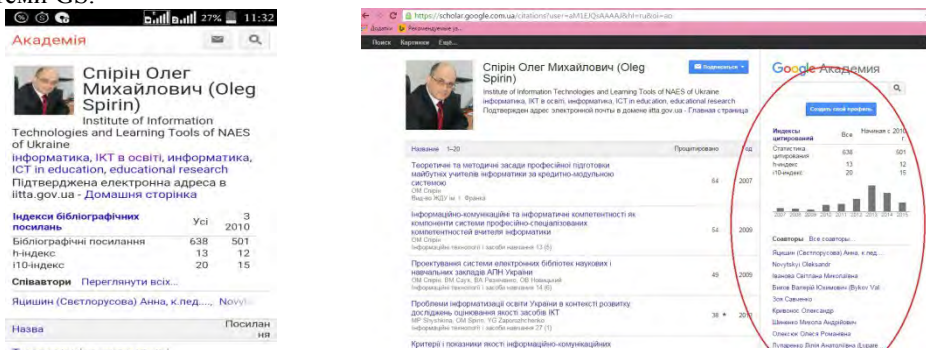

Рис. 5. Порівняння копій зображень сторінок наукометричного профілю О. М. Спіріна в мобільній та повній версіях системи Google Scholar

Ще однією перевагою використання GS у наукових дослідженнях є можливість миттєвого посилання на потрібну наукову публікацію, а також перегляд пов'язаних із нею публікацій, що дозволяє розширити коло досліджуваної проблеми. Це дозволяють хмарні сервіси "Послатися" та "Пов'язані статті". У мобільній версії системи, щоб скористатись цими сервісами необхідно натиснути на посилання "Більше", що розміщене під назвою наукової публікації на сторінці результатів пошуку в системі. На рис. 6

представлено порівняння вигляду копій зображень повної та мобільної версії системи, що включають ці сервіси.

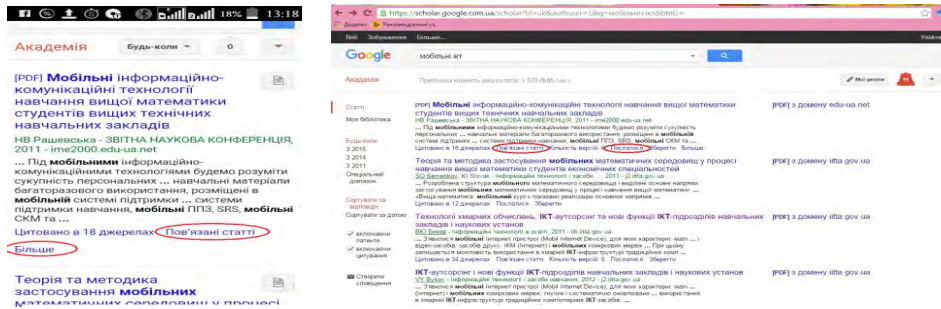

Рис. 6. Порівняння копій зображень сторінок мобільної та повної версій Google Scholar з сервісами "Послатися" та "Пов'язані статті"

Використання мобільної версії сайту системи scholar.google.com дозволило адаптувати у зручну для мобільних пристроїв форму:

- сервіси перегляду та пошуку матеріалів в наукометричній базі даних;
- сервіс сортування та ранжування результатів пошуку;
- сервіси налаштування системи;
- сервіси посилання та імпортування наукових статей, створення сповіщень;
- обсяг завантажуваних даних для відображення мобільної версії сайту, як результат – швидше завантаження сторінок.
- можливість редагування, додавання та видалення статей з власного облікового запису та ін..

Це є основними перевагами використання мобільної версії системи Google Scholar науковцями та дає їм можливість використовувати її хмарні сервіси у зручному для них місці, у будь-який час доби без використання стаціонарного комп'ютера чи ноутбука.

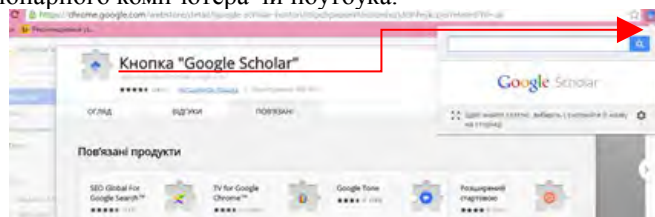

Рис. 7. Копія зображення сторінки браузера Google Chrome з встановленою кнопкою GS

Розробники GS спростили використання системи і на браузері Google Chrome. Тепер можна використовувати спеціальну кнопку Google Scholar, яку можна встановити як додатковий інструмент браузера. Це також забезпечує мобільність та зручність аспіранту під час пошуку, перегляду та роботи з науковими публікаціями.

Висновки. У сучасному інформаційному суспільстві неможливо обійтись без мобільних засобів, що є не тільки засобами зв'язку, але й потужними інструментами для опрацювання відомостей та даних. Тому все більш актуальним стає використання таких мобільних пристроїв у різних сферах, зокрема у науково-педагогічних дослідженнях та науково-дослідницькій діяльності аспірантів.

Наукометричні бази даних є інформаційно-аналітичними системами, які дозволяють науковцям здійснювати моніторинг впровадження, а саме оприлюднення та розповсюдження власних результатів науково-дослідницької діяльності, а також пошук та аналіз потрібних наукових публікацій для цієї діяльності. Мобільний доступ до даних систем, для здійснення такого моніторингу, є необхідним та універсальним, адже він дає можливість використовувати сервіси наукометричних баз даних у зручний час та у будь-якому місці.

Для моніторингу впровадження результатів науково-педагогічних досліджень у підготовці докторів філософії та для науковців доцільним є використання наукометричної пошукової системи, що знаходиться у відкритому доступі – Google Scholar. Основними перевагами якої є: відкритий доступ, зручний інтерфейс для пошуку наукової літератури, індексування української та російської наукової періодики, багатомовність, мобільний доступ до сайту, що дає можливість аспірантам навчатись у зручний для них час та у будь-якому місці та ін. Використання GS науковцями забезпечує якісний моніторинг впровадження наукової продукції, адже підтримує показники моніторингу впровадження

результатів НДР: дозволяє визначити кількість публікацій про результати НДР у вітчизняних та зарубіжних фахових виданнях, включених до міжнародних електронних наукометричних баз даних, кількість цитувань (посилань) публікацій за результатами НДР у вітчизняних та зарубіжних наукових, науково-виробничих, навчальних, довідкових, періодичних фахових виданнях, індекси цитування продукції виконавців науково-педагогічного дослідження, опублікованої за темою НДР, оцінки експертів, користувачів через цитування та підписку на наукометричний профіль дослідника.

Мобільна версія сайту Google Scholar використана, щоб надати можливість науковцю шукати, переглядати, завантажувати електронні версії публікацій, навчальні матеріали, а також оприлюднювати та розповсюджувати матеріали власних наукових досліджень зі своїх мобільних пристроїв у будь-який час та у будь-якому місці, а також дає можливість користування усіма сервісами системи, адаптованими до мобільних інтернет пристроїв.

Перспективами подальших розвідок є розробка методичних рекомендацій щодо використання хмарних сервісів системи Google Scholar у науково-педагогічних дослідженнях аспірантів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Наказ МОН України від 17 жовт. 2012 № 1112 ["Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук"] [Електронний ресурс] // Офіційний Веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1851-12>.
2. Биков В. Ю. Відкриті web-орієнтовані системи моніторингу впровадження результатів науково-педагогічних досліджень / В. Ю. Биков, О. М. Спірін, Л. А. Лупаренко // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2014. – № 1. – С. 3–25.
3. Шиненко М. А. Застосування Google Analytics як засобу моніторингу використання мережі електронних бібліотек : [монографія] / М. А. Шиненко // Науково-організаційні засади проектування мережі електронних бібліотек установ НАПН України. – За наук. ред. проф. В. Ю. Бикова, О. М. Спіріна. – К. : Атіка. – 2014. – С. 134–164.
4. Биков В. Ю. Мобільний простір і мобільно орієнтоване середовище інтернет-користувача : особливості модельного подання та освітнього застосування / В. Ю. Биков // Інформаційні технології в освіті. – 2013. – № 17. – С. 9–37.
5. Закон України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 № 1556-VII. – Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Триус Ю. В. Організаційні й технічні аспекти використання систем мобільного навчання / Ю. В. Триус, В. М. Франчук, Н. П. Франчук // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання : [зб. наук. праць]. – 2012. – № 12(19). – С. 53–62.
7. Рашевська Н. В. Технології мобільного навчання / Н. В. Рашевська, В. В. Ткачук // Педагогіка вищої та середньої школи. – 2012. – № 1 (34). – С. 295–301.
8. Гальчевська О. А. Переваги використання системи Google Scholar у наукових та науково-педагогічних дослідженнях майбутніх докторів філософії / О. А. Гальчевська // Медиаасфера и медиаобразование : специфика взаимодействия в современном социокультурном пространстве. – Могилев : Могилев. институт МВД, 2015. – С. 91–95.
9. Бібліометрика української науки. Про проект [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : http://www.nbuv.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=pro_proect.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Nakaz MON Ukrayiny vid 17 zhovt. 2012 № 1112 [The Order of Ukraine from Oct 17. 2012 № 1112] / Ofitsiyyny Veb-portal Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1851-12>.
2. Bykov V. Yu. Vidkryti web-oriientovani systemy monitorynhu vprovadzhenia rezul'tativ naykovo-pedahogichnykh doslidzhen' [The Open Web-Oriented System for Monitoring Implementation of Scientific and Educational Researches] / V. Yu. Bykov, L. A. Luparenko, O. M. Spirin // Teoriia i praktyka upravlinnia socialnymy systemamy [Theory and Practice of Social Systems Management]. – 2014 – № 1. – 3–25 s.
3. Shynenko M. A. Zastosuvannya Google Analytics yak zasobu monitorynhu vykorystannya merezhi elektronnykh bibliotek [The Using of Google Analytics as a Means of Monitoring of the Digital Libraries] : [monohrafiya] / M. A. Shynenko // Naukovo-orhanizatsiyni zasady proektuvannya merezhi elektronnykh bibliotek ustanov NAPN Ukrayiny. – Za nauk. red. prof. V. Yu. Bykova, O. M. Spirina. – 2014 – 134–164 s.
4. Bykov V. Yu. Mobil'nyi prostir i mobil'no oriientovane seredovishche internet-korystuvacha : osoblyvosti model'noho podannya ta osvitniogo zastosuvannya [The Mobile Space and Mobile Targeting Environment for Internet Users : Features of Model Submission and Using in Education] / V. Yu. Bykov // Informatsiyni tekhnolohiyi v osviti. – 2013 – S. 9–37.
5. Zakon Ukrayiny "Pro vyshchu osvitu" vid 01.07.2014 № 1556-VII [The Law of Ukraine "About Higher Education"] [Elektronnyi resurs]. – Ofitsiyyny veb-sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Tryus Yu. V. Organizatsiyni i tekhnichni aspekty vykorystannia system mobil'noho navchannia [The Organizational and Technical Aspects of The Using of Mobile Learning] / Yu. V. Tryus, V. M. Franchuk, N. P. Franchuk // Naukovyi chasopys NPU im. M. P. Dragomanova. Seria 2. Kompiuterno-oriiintovani systemy navchannia [M. P. Dragomanov NPU Journal. Line 2. Computer-Oriented Learning System]. – 2012 – Series 2 (12). – S. 53–62.

7. Rashevskaya N. V. Tehnologii mobil'noho navchannia [The Technologies of Mobile Learning] / N. V. Rashevskaya // Pedagogika vyshchoi ta serednoi shkoly [Pedagogy of Higher and Secondary School]. – 2012 – 1 (34) – S. 295–301.
8. Halchevska O. A. Perevahy vykorystannya systemy Google Scholar u naukovykh ta naukovo-pedahohichnykh doslidzhennyakh maybutnikh doktoriv filosofiyi [The Advantages of Using of the System Google Scholar in Scientific and Pedagogical Researches for PhD] / O. A. Halchevska // Medyasfera y medyaobrazovanye : spetsyfyka vzaymodeystviya v sovremennom sotsyokulturnom prostranstve : [sbornyk statey]. – Mohylev : Mohylev. Instytut MVD. – S. 91–95.
9. Bibliometryka ukrayinskoyi nauky. Pro proekt [The Bibliometrics of Ukrainian Science. About proekt] [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu : http://www.nbuv.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=pro_proect.

Гальчевская О. А. Особенности использования мобильного доступа к наукометрической системе Google Scholar для мониторинга внедрения результатов научно-педагогических исследований ученых.

В статье освещена проблема использования международных наукометрических баз данных для мониторинга внедрения результатов научно-педагогических исследований ученых, а именно их обнаружения и распространения. Описана актуальность использования мобильных версий международных наукометрических систем, функционирующих в открытом доступе и необходимость использования мобильных версий таких систем во время обучения в аспирантуре.

Выделены преимущества использования международной поисковой наукометрической платформы Google Scholar в научно-исследовательской деятельности и осуществления мониторинга внедрения результатов научно-педагогических исследований и необходимость использования мобильной версии системы Google Scholar учеными в аспекте развития технологий мобильного обучения. Проанализированы основные преимущества использования мобильной версии Google Scholar в аспекте мобильного обучения.

Ключевые слова: Google Scholar, мобильный доступ, мониторинг.

Galchevska O. A. The Features of Mobile Access Using to Scientometric System Google Scholar for Monitoring in the Implementation of Scientific and Pedagogical Researches.

The article deals with the problem of using the international scientometric databases for monitoring results in the implementation of scientific researches, namely, their publications and disseminations. It should be noted that nowadays mobile access increases to open educational electronic systems and to the open international scientometric systems. During our research the relevance of using mobile versions of open international scientometric systems is defined. The benefits of using the open international searching scientometric platform Google Scholar in research activity and monitoring in the implementation of scientific and educational research are investigated. The aim of our study is the necessity of using the mobile version of Google Scholar by scientists in the aspect of technology of mobile learning development. This article deals with a comparison of the interface of mobile and full versions of the system and indicates that the using of a mobile version of the site scholar.google.com can be allowed. The main advantages of using the mobile version of Google Scholar in the aspect of mobile learning are analyzed. Some aspects are outlined for further research.

Key words: Google Scholar, mobile access, monitoring.